

Діло

Виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Конто почт. шльа. 143322.
Адреса для телеграм:
— „Діло“, Львів —
Год. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячна: в краю 4-50 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 ал., Німеччині 7-50 ал.
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словацькій 30 ч. к., Румунії 15 л.
лей, Болгарії 7-50 ал., Австрії
7-50 ал. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ
ЦІНА ОДНОГО ПРИЖИВНИКА
20 сот.

Українське село і КП(б)У.

Львів, 11. листопада 1927.

I.

З нагоди десятиліття диктатури пролетаріату підводять у СРСР підсумки комуністичних досягнень за 10 літ не тільки урядові чинники, але в далеко більшій мірі від них відокремлюючи кола комуністичної партії. Коли в усіх урядових публікаціях з нагоди десятиліття стрічаємося з дуже обильним цифровим і фактичним матеріалом, то в партійних публікаціях і енуціяціях бачимо менше цифр, а більше освітлення та а-кацій подій.

Тепер стоять комуністи СРСР на передодні ювілейного партійного з'їзду. До з'їзду давно йдуть дуже систематичні та ґрунтовні підготовки. Центральний Комітет Всесоюної Компартії ухвалив уже на 15. з'їзді ВКП(б) т. зв. тези про підсумки досягнень „соціалістичного“ будівництва за 10 літ, а на їх підставі розробити програму діяльності в усіх сферах життя на слідуєчих 5 літ. Мож прийнятими тезами чи не найважливіше місце займають тези про роботу партії на селі. Рівнорядно з такою працею у ВКП відбувається багаторічна робота і у Комуністичній Партії більшовиків України. Керуючі кола КП(б)У мають повну підготовчу роботу, бо готовилися до з'їзду власної партії і до з'їзду ВКП(б). Самозрозуміло, що КП(б)У, десятиліт з черги, повинні випередити з'їзд ВКП(б). Тимто і підготовча робота до нього відбудеться з помітним успіхом.

В харківській пресі останніх днів з'являється дуже багато підготовчих матеріалів, а в ньому й тези Центрального Комітету КП(б)У на партійний з'їзд. Нині хочемо присвятити деяку увагу тезам на X. з'їзді ВКП(б) про роботу цієї партії в українському селі. З гори зазначимо, що деякі з тих тез є повторенням або переповіданням у іншій формі тез Центр. Комітету ВКП. Однак не всі, порушені там і такі справи, яких немає у тезах ВКП. Це видно між іншим у відділі тез, що трактують про політичну активність українського села. „Відмінною особливістю українського села — чимало там між іншим — за теперішнього періоду є високий рівень політичної активності мас усіх шарів села“. Та про те далі.

Тези стверджують на самому початку, що в часі минулого десятиліття комуністичної диктатури політика в українському селі „процес повільного перебудування системи господарства в напрямі дальшого відокремлення виробничих сил на вищої технічній базі та такої його організації, що максимально забезпечує розвиток сільського господарства і соціалістичною індустрією та керівництвом пролетаріату над селян-ством“.

Прийнявши в основу тез таке кардинальне твердження, попадають у деяку суперечність з ним. Бо коли можливо твердити про „піднесення виробничих сил на вищої технічній базі“, коли загально відомою обставиною, що власне в усіх промислових і фабричних підприємствах не тільки України, але й усього СРСР недостає тієї „вищої технічної бази“, що все старе технічне обладнання зношується, а нового нема і його добути. А чи можливе „піднесення виробничих сил на вищої технічній базі“?

КООПЕРАТИВА Український Театр. Львівський театр під дир. И. Стад-ника, вул. Шашкевича 5. Початок сезону 1927—1928. П'ятниця 11. XI. точно 7-30 вечір **Маруся Богуславка** (ст. драма зі спі-і танцями Старицького, В суботу 12. XI. м. Книжка Царівка оперетка на 3. дії Кальмана. В неділю 13. XI. м. песповідні 3. год. **Орлово** оперетка на 3. дії, вечором 7-30 прем'єра **Зачароване Коло** фанта. пєса на 5. дії Ридля. Режисери: дир. И. Стадник, М. Венгаль. Білети в Союзнім Базарі а в неділю від год. 10-тої рано при касі. 8-6 2—3

зок сільського господарства з соціалістичною індустрією“, коли, поминувши навіть факт кульгання індустрії, зараз-же у слідуєчій точці тез стверджується, що „успішний зріст сільського господарства може бути досягнений (значить доє не о-сягнений!) — Ред.) тільки на шляхах дальшого розвитку кооперування та колективізації сільського господарства“. А далі ще й таке, що перехід до інтензивніших форм сільського господарства вимагає у своєму дальшому розвитку „значних внесків капіталу і посилення мобілізації селянських коштів системою сіль.-господар. кооперації і внесків капіталу державними органами“. На жаль ні селянство не рветься до „мобілізації“ капіталу, ні держава не робить потрібні великих внесків того капіталу. Навпаки, з тих-же тез довідуємося в іншому місці, що дотеперішня політика партії на селі не дописувала, бо мала за багато хиб, а між ними на перше місце вибивалася ось яка: „слабка робота в справі колективізації бідноти і наявність в цілому ряді місць фактів недостатньої політичної активності і не досить енергійного обстоюван-ня інтересів бідноти в кооперації і т. д.“ А біднота є, як відомо, авангардою комунізму на селі. Так твер-дят бодай самі комуністи. Колиж вона не рветься до організації та політичної активності, то що ж варта в горі наведене твердження про та-ку організацію всіх виробничих сил, що забезпечує „керівництво проле-таріату над селянством“?

Тези стверджують далі „наявність аграрного перенаселення по низці районів України“, з яким треба бо-ротися: а) при допомозі інтенсифі-кації та індустріялізації сіль. госпо-дарства і б) при допомозі широкої організації переселення українських селян поза межі України на т. зв. вільні земельні фонди загально-со-юзного значіння, точніше на вільні землі в межах РСФРР. З тез до ре-ферату Чубаря, підготованих на 10. з'їзді КП(б)У, довідуємося, що про-тягом 5 найближчих літ мають ви-селити з України на ті „вільні землі“ аж 700 тисяч українських селян. Ді-ференціяція українського села в со-ціальному розумінні відбувається далеко скоріше в Степовій Україні, де є більше землі, а нема познак та-кої диференціяції там, де є перена-селення, тобто в районі Лісостепової України, отже більше на півночі. На ділі повинні бути навпаки. Про-цес диференціяції повинен би яркі-ше унагляднюватися там, де менше землі, або де її не достача, силою контрасту між посідаючими і беззе-мельними. Отже в Лісостепу повин-на бути і більша політична актив-ність бідняцьких елементів. А так воно не є. Що ж є на ділі? На ділі помітний перехід деякої частини бідняків до групи т. зв. середняків. Середняки-ж — це типові власники, що твердо сидять на своїй землі і ще твердіше борються перед експ-луатацією комуністів. Нинішні середняки це або вже куркулі, а-бо завтрішні куркулі, а по своїй психіці ще більше „куркуля-чі“ від самих куркулів, бо є це в ни-нішніх обставинах радянської дій-сності доробкевичі, здецидовані кандидати на глитаїв, а подекуди й лихварів. Вони то виявляють незвичайну рухливість і підприємчиву активність в тому напрямі, щоби, використовуючи титул середняків, якнайскоріше збогачуватись, добу-вати для себе всякі вигоди, привілеї та підмоги, а прикриваючися при-тому політичною активністю якнай-краще маскувати свої „буржуазні“ замисли та куркульські здобутки. Вони в перехідній стадії (докі са-мі не стануть куркулями) є фактич-но найкращі і найвірніші союзники куркулів, хоч що правда тихі. А в тезах вичитуємо, що „процес дифе-ренціяції села характеризується тим, що середняцька група в зростанні сіль.-господ. виробництва, розгор-танні реконструктивного процесу і розвитку товаровості сільського господарства, зберігає основне мі-сце“.

Однак попри те стверджують те-зи ще одно явище в українському селі, а саме: „зростання куркуль-ства“.

Однак попри те стверджують те-зи ще одно явище в українському селі, а саме: „зростання куркуль-ства“.

Чи Англія лівіє?

Перемога робітничої партії при міських виборах.

При останніх міських виборах в Англії найбільше число мандатів здобули кандидати робітничої пар-тії. Це в 1924 р. вони мали всього 20 мандатів з усього числа, в 1925 р. — 47 мандатів а в 1926 р. вже 146 мандатів. Тепер вони здобули при доповняючих виборах 124 мандатів. У 25 містах англ. робітнича партія вийшла переможцем.

Щоби оцінити як слід вагу цієї перемоги, треба зробити кілька по-яснень. Перш усього треба пригада-ти, що число кандидатів, яких треба було вибрати, було всього 2000, т. є. третина складу всіх міських рад. Отже не треба собі уявляти, що всі міські ради перейшли під вплив ро-бітничої партії. Ця партія дістала тепер абсолютну більшість тільки в одні місті, а мала її досі в 6 містах. В інших містах вона є одною з го-ловних партій, але не має більшо-сти. Далі треба мати на увазі те, що міські вибори, хоча йшли під зна-ком політичної боротьби, не мають чисто політичного характеру. Полі-тика міських рад в Англії обмежена до справ ладу в місті, здебільша го-сподарсько-організаційних, і не за-чіпає безпосередньо за політику парламентарну. Англіїці надто прак-тичний народ, щоби мішати чисто ділові справі з ідеологічними, які не мають з ними зв'язку. У міській раді, як усюди, головну роль гра-ють особисті прикмети їх членів: ді-ловий хист, чесність, розум, а не їх політична приналежність.

З другого боку треба признати, що робітнича партія в Англії здобу-ває щораз енергійніше першорядне місце поруч партії консервативної і своїм впливом витворює давній традиційний склад сил в англ. полі-тиці, що ділялася на дві головні ро-

ської групи селянства і скріпленні її експлуататорських прагнень, що знаходить свій вияв у таких формах, як експлуатація безреманентної бідноти і малосилого середняцтва; наявність явищ кабальної аренди, системи кабальних відробітків, експ-луатації наймитства і намагання куркулів незаконно використовувати раніш належні їм землі, а також організувати промислові підприєм-ства“. Якже до цього допустила влада і партія? Зовсім просто: оба ті чинники сприяли куркулям і їх господарці, а тепер партія ствер-джує в тезах, що „як у роботі щодо розподілу сільсько-господарського кредиту так і в роботі кооперації та земельних органів ми маємо на селі цілу низку фактів перекручу-вання ліній партії в справі переве-дження класової політики на селі. Партія повинна рішучими заходами виправити ці перекручення“. Ось — і пігулка партії для незадоволені з дотеперішньої підтримки куркулів та обіцянка в будучинні „обмежу-вати експлуататорські прагнення кур-кулів і захистити наймитство та бід-ноту од цієї експлуатації“. Це й усе.

Всі українські діти до української шко-ли! Хто минає свою рідну школу і поси-лає дитину до чужої школи, — той по-рог своєї дитини і української нації!

рожі партії. Міські вибори мають значіння показника перед виборами до парламенту. Теперішня система трьох партій уже захитана і лібера-лі сильно ослаблені. Робітнича пар-тія стає кандидатом на керівника державної політики. Чималу роль в зрості її впливів відіграло загаль-не безробіття, яким уряд не в силі дати собі раду. Другим моментом її успіху треба рахувати різке зрі-зання англ. уряду із СРСР; робітни-чі маси все надіються, що віднова дипломатичних взаємин із Радян-ським Союзом у силі принести роз-в'язку економічній кризі себто нор-мального наладнання торговельних зносин із бувшими просторами цар-ської Росії.

При цьому треба додати, що ко-муністи, які ставали до міських ви-борів, скрізь провалились і не діста-ли ніодного мандату. Великий успіх робітничої партії при цих виборах був саме наслідком дуже помірко-ваної тактики Мекдональда, який відмежувався від комуністів і всіх більшовістичних елементів, що йшли до виборів під гаслами чистої дема-гогії. Англійський соціалізм має чи-мало дуже „консервативних“ еле-ментів і веде боротьбу із офіційна-ними консервативними за чисто ре-альне поправлення долі покриткаже-ної суспільної класи.

Поможіть здвигнути дім-захист для укра-їнських письменників і журналістів у Ямній. Засвідчим ділом зрозуміння важкої культурної праці і впливм своєю відячіть українським робітником паролі Жерти слати на адресу: Львів, Підвале ч. 7. Земельний Бані Глопотиний, кни-жечка ч. 1141.

На передвиборчому фронті.

Хаос в польському таборі. — Справа польської демократичної лінії. — Видумки і погослови про „українсько-жидівське зближення“. — Погляд пос. Грінбаума. — Розтіч серед жидів. — Наше становище.

Ще неговні три тижні ділеть нас від законного зайняття каленній сойму, а вже виборчі комбінації і склепанні бачені в повному ході. В польському таборі найбільше галасу роблять партії тав. демократичної лінії. На них звернена теж увага заінтересованих громадських чинників. Відомо, що між ППС і „Визволенець“ прийшло до повного порозуміння. Часті ініціативи Хлопського Сторонництва (близівців) довести до широкого блоку польської демократичної лінії до якого ввійшли би: Хлопське Сторонництво, ППС „Визволенець“, Партія Праці, НРР — „Ліанця і напрямки“ — покінчилася невдачею. „Визволенець“ відмовилося від цього широкого блоку в огляду на Партію Праці (яку творить кілька сенсационістів з „Визволенця“). Також негативно ставитися до цієї ініціативи ППС. До „широкого“ блоку вголосили своє приступлення тільки дрібні партії: Партія Праці і НРР. — Ліанця.

„Піаст“ переживає судні дні в огляду на наступ сен. Войка. Офензива цього ветерана польського ладного руху, звернена проти жидівського Вітоса, в останніх днях втратила на гостроті. Після довгого тампашня і переліку, що повстав був у рядках „Піаста“ у зв'язку з маніфестом Войка, Вітос знову набрав відлику і розпочав присмішну організацію своїх прихильників. І виявляється, що авторитет Вітоса ще досить великий та що наступ Войка, хоч поробив деякі вломи в „Піасті“, однак не захитав головних сил Вітосових ступайків. Очевидно, це тільки поштовх великої гри і натіску санації на „Піаста“.

Польська правниця: енденія, хаденія й інші обивольські групи працюють тихо, сова кулісами, приготувавшись до виступу на виборчій арені. Здалека від політичного гамору ведуть акцію порозуміння також консервативні групи.

Головна увага політичних чинників звернена на дві площини: на виборчий блок польської демократичної лінії і на блок національних меншостей. Особливо в справі цього останнього блискавично в польській пресі наймонірішніші видумки і погослови. Нпр. недалеко „малопольський санаторі“, ратуючи на неграмотність своїх читачів з одного боку, а піднавадючи під вигіску „поінформовано-

ти“ з другого, пустали в світ анокалітичну видумку про те, немов то великі гроші, що залишилися жидівському комітетові оборони Шварцбарта мають бути повернені на „українсько-жидівське зближення в Польщі, а особливо на офінасування виборів в українсько-жидівських округах“.

Очевидно, на такі абсурдальні видумки дускані „направками“ з метою викликати відповідний фермент серед українського громадянства, не звертали ми найменшої уваги. Наше громадянство з задоволенням і повним апломом, щоб дати послух нагадним провокаціям, лише кормаччи лавієської „Ради“, такі незвичайно чути на фінансові справи, хоч підчас процесу Шварцбарта потягали за експонатованим всесвітнім жидівством, напередім принали санаційну побрехеньку і почали обурюватися на жарт. „Думаємо, що для деякого — пишуть фінансисти з „Ради“ — та взагалі для всіх тих, що аюблять „зближати“, хочби навіть з „особливо-товариських причин, ця депеша не позбавлена інтересності“. Віримо, що „ця депеша не позбавлена інтересності для „Ради“ і тому — бажаючі тихомирити шире обурення цього неперочного гуртка, подумо всі „великі суми“ що залишилися жидам з процесу Шварцбарта в їхню користь.

На справу блоку національних меншостей звернена загальна увага чинників польських і жидівських. Також в українських колах коментується пресові голоси на різні лади, хоч — як ми вже зазначували — українські партії ще не розглядали цієї справи. Джерелом майже всіх вісток у польській і жидівській пресі на тему виборчого блоку національних меншостей є пробні балони жидівських політиків. Жиди є найбільш розсіяним елементом з усіх меншостей. Без такого чи іншого блоку вони мусять понести великі втрати у виборчій кампанії. Тому задалегідь намушують ґрунт під ногами. Частина жидів говорить про блок з нап. меншостями, а друга про блок з польськими партіями. В тих тактичних заходах іде про те, щоб випнети жидів на рівень неспівзвучного важливого чинника, який може бути корисним союзником і комбатантом кожної сторони. Важну роль грає тут і випробувана подвійна бухгалтерія.

В справі блоку національних меншостей висловився на сторінках варшавського „Нашого Пшегльонд-у“ його герольд пос. І. Грінбаум. Він заявив в категоричному тоні:

Блок має обняти всі національні меншості, які в р. 1922 отворили тав. піснопатку, арім того литовців, що в р.

1922 не брали участі у виборах. Які партії поодиноким исполським народів увійдуть до блоку, важко ще сказати. Щож торкається жидів, то жидівські соціалістичні партії не вважають неможливим приступити до блоку з мішанськими партіями. Екзекутивна східно-галицької сіоністичної організації не утішала ще свого відношення до блоку. Участь в блоку не візьме „Агуда“ (організація жидівських ортодоксів). Проти „Агуди“ є й пос. Грінбаум — мовляв — тому, що по виборах 1922 р. агудівці повідомляли польській урядові чинники, що вважають свою участь в блоку гріхом, до якого вони були примушані. До того ж політика „Агуди“ була суперечна з принципами, на яких оперто вже не блок національних меншостей, але національно-жидівський блок. Пос. Грінбаум вірить, що „Агуда“ не потягне за собою ортодоксальних жидівських мас. До того ж й апетити „Агуди“ є дуже великі. Поважні труднощі в справі блоку помічаються з української сторони, але пос. Грінбаум вірить, що вони небагом будуть поборені й усунені.

Як бачимо, то справа блоку національних меншостей представляється не так світло, як подає польська і жидівська преса. Найбільш заінтересованими в цьому є жиди. Поминаємо поки-що всі аргументи „за“ і „проти“ блоку, а стверджуємо тільки одно, а саме, що самі жиди, як найбільш заінтересовані, не представляють собою суцільного контренту. Навіть пос. Грінбаум, пропагатор блоку, стверджує, що „Агуда“, організація ортодоксів, до блоку не входить. — Що більше! — П навіть вже не хоче сам організатор блоку. Участь в блоку жидівських соціалістичних партій є сумнівна, а східно-галицької сіоністичної ще не заявили в тій справі. До того ж в сіоністичному таборі йде завзята боротьба між Грінбаумом, Райхом і Тонном. Окрему позицію в тому питанні займають міражісти (ортодокси-сіоністи) і гітаху-тісти (сіоністи-трудовики). Колиж самі жиди є такі роздлані і розбиті, то яким чином можуть вони представити собою якунебудь позитивну вартість для евантуального блоку. А це лише одна сторона медалі. Це тільки питання практичності і корисності. Другу вазанку питань становлять ідеологічні моменти політичного, культурного і соціально-економічного характеру.

Поминаючи всі ті сумніви і застереження, узаваємо конетичним ще раз ствердити, що всієї газетні видумки і кохпортовані погослови на тему виборчого блоку нап. меншостей, а головню участі в цьому українських партій не відповідають

дійсності. Тієї справи ще не розглядали українські відповідальні політичні чинники, як і взагалі не застановилися над справою виборів. Невже, що води на тергу прийде справа виборів, то на першому місці стоятиме питання українського демократичного блоку, а на другому плані набідеться справа виборчих комбінацій.

Вічевий рух.

Віча і збори Українського Нап.-Демократичного Об'єднання.

Для 14. м. м. відбулося віче УНДО в Тернополі. Стр. у великій залі флай „Просвіта“ при участі 800 осіб. Реферували пос. С. Хруцький і гол. секретар В. Цеманчик. У дискусії забирали голос багато промовців, що порушували різні болячки нашого життя. Ухвалено довіря Українській Парламентарній Репрезентації і проводити УНДО, а також протест проти проекту розпорядку президента держави в справі введення польського діловодства в українських кооперативах.

Для 26. м. м. відбулося віче УНДО в Тернополі. В залі „Міланського Брашна“ і брахоси до 800 вічеників. Реферували делегати УНДО п. Востеняк Дмитро і др. Степан Варал. Присутні в обуренні заперечували проти небувалих ще в історії нових посягань на природі прамі народу, осудили киричку роботу „лібоїдів“ і оаль-робів та вівтали всі утрупування з валютною економічницькою програмю до утворення виборчого блоку при виборах до сойму.

З віч УНДО у Львівщині залотуємо віча в Лисичичах (2.Х.) і в Зашкові (9.Х.). На обох вічах промовляв голова Політ. Народного Комітету п. Іван Лішницький. В дискусії забирали слово місцеві селяни, що протестували передовсім проти польщення шкіль у названих селах і доматилися від нововибраних громадських рад, аби вони ужили всіх можливих заходів для приєднання українського характеру тим школам. На вічу в Зашкові пробував говорити відомий брилівський агітатор, почавляв місц. станції в Зашкові, але присутні його закричали і не позволяли говорити. В обох селах ухвалено довіря проводити УНДО.

Заходом Політ. Народного Комітету в Перемислі відбулися 27.Х. довірочні наради в селі Тернівцях. Делегати П. Н. К. були пп. Осип Сенечко і П. Лох. По рефераті п. Сенечка основано місцевий комітет УНДО, який має подбати також про відлику всіх місцевих товариств.

Пам'ятайте, що всілякі збірки на нагробники на могилі І. Франка треба посылати до Центробанку, Львів, Ринок ч. 1а. І. пов. на щадничу нинішню ч. 781б.

Михайло Островська.

Міляно.

Нариси з профілю.

1.

...Життя міста сучасної Європи приманює. Його горлячково-нервово темпо, яке чується в своїй крові, його гін — претясе мов потіви, що границь не має. Організм сучасного міста розростається-шириться, неначе своїми квітками-кам'яницями й село хоче задавити. Все, що продукує нового сьогодні, збільшує його горлячку, приспішує темпо й завтра зі своїм учорашнім винаходом іде наперед до другого — так у безконечність.

Мешканці, сила і зміст цього го-ну, спішати: пішки, автами, трамваями, інколесниками кудись — кожний до своєї цілі. Денеде побачите й однокінку, яка спішно підтюпкує, а від неї наче все рветься вперед, тікає. Думаєте: Чи їй не спішно? Не-вжеж іще так багато є часу?

Зовсім вразиво бачите й чуєте обрахованість кожного цього руху — немилосердну, жорстоку. Ця могутня машина пожирала денно десятки людських істот, що необраховано переходили вулицю, вискакували з возів спішучись, чи — може — забули на хвилину про своє матеріальне істиння й опинилися під її колесами.

І на віть без шага при живій душі ви є глядачем могутнього видо-вища

Міляно, яке має за собою славні віки в ділянці малярства, архітектури, а потім — геройські роки повстання проти Австрії, в сучасній добі є найживішим, найпродуктивнішим осередком італійського промислу та купецтва. Це загалом найрухливіше місто Італії.

Тоді, як зовсім утихли партійні колотнечі, а воля Дуче є непомильною, єдиною для добра краю — кожний італієць без різниці класи й походження зрозумів, що грішним добути — це добробут його батьківщини. Нема дня, щоб він про неї не чув, не читав, не бачив організації праці. Може це для чужинців застаріло — їхній політичний лад, але це дуже їх питоме, італійське.

Зверхній характер міста — рух вулиць, крики дрібних торговців, яких є тут безліч, має зовсім промислово-торговельний вигляд. Краса його минулого в музеях і в сірих старовинних монументах, що дишають справжнім багатством і великістю душі цього народу в колишніх віках.

...Чи то продавець сірників, шнурів, мазі, чи шовкових товарів, чи ярини — кожний хоче заробити тих кілька центезімів більше. Хто до цього не привик — того це вражає. У виставових вікнах магазинів видніють ціни товарів: 149.50 L., 199.95 L. Куди не подивитесь, усе тих 95 маленьких, щоб здавалося, що цифра різна. З того часу, як ліра пішла в гору, появились написи в вікнах

склепів, над вивісками: „Сильна знижка!“, „Потоп знижкових цін“, „Як так піде далі, то до чого дійде?“ і т. і. А вешті: ribasso 30 проц., 50 проц., 70 проц. Просто рай дешевого життя в тих оголошеннях. На ринку яринно-овочевому агубитись можна від різноманітності цін. Іх ціл, хоч вони різноманітні, звернути увагу покупця, використати його. Місцеві щоденники звертають увагу на хаос цін, на надужиття слова „знижка“ — та наслідків не помітано.

На площі стоїть гурт людей. У середині — трьох мужичи: граючий на ручній гармонії, на гітарі, а третій в одній руці держить великі рожеві аркуші нововиданих canzone на злобу дня, патріотичних, жартівливих, а другою рукою широко вимахує до такту пісні, яку всі співають. Гурт прислухується новій пісні, її мелодії, а й потягає за трійкою. „Хто це?“ — питає. „Aouf!“ хотять таксамо жити в широкому світі, як ви і я!“ — відповідає знайомий італієць. В гурті стоїть і робітник, росту низького, постать худощава й такеж обличчя, чорні проникаючі очі, беззадні ауси. Глядять із під лоба з явним глузом в очак до високого, чорного, здорового парня, який не звертає на нього ніякої уваги й вимахуючи рукою, співає на всю ширину губи. Лишень disoccupato, що в гарячий день праці стоїть тут, із під лоба мірючи людину, зняту роботу. Тай яка держава сьогодні є раєм, де не було би безробітних? У гурті стоїть пекарський хлопець із кошником від хаїба

на плечах і потрапляє нову пісню. Служниця соромливо протягає руку, купуючи аркуш пісень. Біля столу шкляр із скринкою шиб на ремени.

На другій площі стоїть другий гурт. У середині здоровий, молодий мужчина кидається на всі сторони і хриплим голосом проповідує, яка то знаменита річ курити. Та щоб курити й бути здоровим, щоб курення на добро виходило — треба конечно курити тільки „при допомозі“ цигарини, чи люльки. Тут він експериментально показує лише й добро курення. Це фабрика агаланих річей вислала свого горланя, щоб її товар скоріше мав попиту.

Іще в іншій часті міста стрічає новий гурт. І здалека бачиться, як малий чоловічок вимахує рукою, в якій щось блискуче грається сонцем. Охрип до того, що раптовними рухами своєї малої фігури хоче викликати зацікавлення в присутніх, що його оточують. Блискуча річ — це бритва. В кінці своєї сильної промови, щоб викликати живе враження на слухачах, він виставляє язик на всю ширину й затинає його бритвою. Добра бритва! Слухач стає глядачем. Правда, доволі пасивним, хоч із язика тече кров...

Про сцени продажі краваток, жіночих поніч, хусточок і т. п. пришлося багато говорити, щоб скопити хоч кількома словами всі. Та вони зрештою до себе дуже похожі.

СВЯТО И СТРОГО.

[illegible]

ПОВІНЬ В АМЕРИЦІ

ЗЕМ ДЕТРУС В ИТАЛИИ

ЗЕМ ДЕТРУС В ИТАЛИИ

ЗГОРІЛО 31 ГОСПОДАРСТВО

ЗГОРІЛО 31 ГОСПОДАРСТВО

КРАДЪМЪТЪ В ДЪВОРА

КРАДЪМЪТЪ В ДЪВОРА

Біржа.

Грэм.

36122.

НОВИНКИ

НОВИНКИ

3 Українського Наук. Інституту

ліні повідомляють нас, що дія
с. л.р. І. Мірчук матиме виклад

Дописи

ДРОГОБИЧЧИНА. (Махінації з шкільними деклараціями в Доброгостові). По п'ясибесітні 1935 р. зшислилося у дрогосинькому повіті ще около 17 тиса в українськомую мовою навчання, а між ними й наші понад 100-літні 3-класова школа в Доброгостові. Тепер і ці українські школи одну за другою ліквідується і то з неанайчасно підступний та хитрий спосіб! В часі п'ясибесітну внесли ми 136 декларацій за 188 дітей, всі за українськомую школу; за польськомую не було ні одної декларації. По довгих короходах припавило нам остаточно викладову мову „руську“. Здалося, що вже білі коней, бо не було чути про ніяку протиякцію. Але лихо не спить. У вересні цього року проголошено у громадї розпорядок Кураторії в дні 25. 8. 1927 ч. 7818, що з початком шкільного року 1927-8 має бути в наших школі „звлад дауєнзични“, бо з округи школи введено важкі декларації за більше як 20 дітей а домагаючим „паньстенового звичка навчання“. Хто, коли і за які діти вносили ці декларації — це тайна, незвідома нікому з громадян, ні навіть самому громадськомую урядові! З ними отже декларовані справа цілком невелика: ніхто до них не признається і ніхто з наших людей „двуєнзичней“ науки не забагає, а по зважам вона непотрібна, бо на 180 дітей не та у школі ніодної польської ні жидівської дитини (є лише 4 німецькі євангеліницькі). Не дивно отже, що за першу ніяку про переміню нашої школи на польську заворушилося все, що жило в острієні громадянни звандис до оборони своєї прав. Виславо зараз депутацію до інспектора, анесено рекурсе до Міністерства і на знак протесту переведено самостіно двотижневий бойкот школи. На разі успіх буде, адється, такий, що шкільні власти, які непотрібно спровокували громадян, наложатъ на родитів дітямучи рошени кари і будуть старатися неправий стая удержати в силі терором, не вгадає: „В кого сила, того й право“. Але само все ще такі надія, на міністерство смієти, що воно на такі махінації з деклараціями не погодиться і заридить поупитованням явля, як це було колись з нами, що хотіли ми внесли підписані в громадських уряді декларації то й за члєре-

„ОЛЬКА“

НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР
ТРИКОТАЖІРИНОК 35.
біля „Народної Торговлі“

но, аж інспектор приїздив на місце для їх справлення. Не домагався для себе ніяких протекцій, а лише рішуче міряв для всіх. Часта справа не потребує боїстерства.

ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНА. (Кооперативне свято в місті Теревові). Заходом ПСК у Теревові відбулося у вчорашнє повільне кооперативне свято для 25. вересня 1927 в такому порядку: 1) урочиста Саува Божа, яку відправив о. кан. і декан Мохнацький, 2) кооперативне віче під голім небом, на якому промовляли: проф. Чайківський Павло, голова Надв. Рад ПСК, по ім. п. Корсунський як делегат РСРК на загально-кооперативну тему, описав п. Блаженковича а. Денисова на тему „Життя в кооперативі“, п. Крушельницький зі Слобідки обговорював значення кооперативу для села, дир. ПСК Степан Матривич представив досягнення нашої кооперативної, зокрема нашої пошти, о. кан. Мохнацький склавши привіт від всіх культурно-освітніх установ Теревові. Описав відбувся похід вулицями міста, який розповідав промовою проф. Чайківський біля домішки ПСК. На святі було багато учасників зпоміж інтелігенції, міщанства й селянства. Свято вийшло дуже гарно і цікаво причетності до піднесення народної й кооперативної свідомості в повіті. Під час свята пригортали музика під батуту п. Козака Івана, дир. ПСК — Романівка Кооп. „Зоря“ влаштувала кооперативне свято для 23. жовтня 1927. На святі було біля 2000 людей. Промовляли: д-р Мішко в Теревові, п. Блаженковича а. Денисова, дир. ПСК в Теревові Степан Матривич, о. кан. Мохнацький в Теревові, який відправив також Саува Богу, о. Яворський в Могиланці в о. Балко, парох Романівки. Під час свята пригортали музика читали „Провісник“ в Теревові під батуту п. Козака Івана. По кооперативній вічці, що відбулася під голім небом уформувалася похід і перейшов головною вулицею Романівки. — Галичина Кооп. „Торговля Споживача“ влаштувала кооперативне свято для 16. жовтня. На святі промовляли д-р Завальний в Теревові, п. Радієвко, орг. ПСК і о. Волошинський. По святі відбувся похід вулицями села, в якому брали участь велика маса народу. Пригортали музика читали „Провісник“ в Ізачу.

КАЛУШ. (Кооперативне свято). Для 23. жовтня п. р. відбулося заходом Повітового Союзу Кооперативне повільне кооперативне свято в селі Голіні. Організатори свята вийшли з założенням, що повільне кооперативне свято тим разом повинно бути укладене на селі з тої причини, що на дотеперішніх святах, укладуваних в повітові центри, діяли все майже одні і ті самі делегати від сілських кооператив, коли ж тим на святі в селі користав масово не тільки все населення даного села, але і з сусідніх сіл прибував селянство у великій кількості. В додатку щорічне свято укладене було на селі й тому, що кооператива „Сила“ в Голіні відбувала виключно своїми силами прегарний дім, який тогочас мав бути посвячений. День був погідний. Свято розпочалося в год. 10. рано соборною Саува Богу, відспіваною о. деканом Богачевським в асисті оо. Діакона і д-ра Самари. Співав тарно сільський хор з Шамхалів. Після Сауви Божої рушав похід до кооперативного дому, де після його посвячення вголос о. Богачевський високопатрістично промовою, заохочуючи двохтисячну масу слухачів до організації на економічному полі. Далі розпочалася друга частина свята. Голова управи ПСК д-р Сохашний отворив короткою промовою свято, проголосивши масі народу делегата Республіканського Союзу Українських Кооперативів дир. Остапа Луцького. Краснорічливо і милозвучно довгою промовою дир. Луцький представив цілі і користи для хліборобського населення нашої землі, що пливуть і будуть пливти із кооперативних організацій. Його промова викликала сильне враження, а що парля народище його дошмика описками. Промовляли ще д-р Курбас іменем розв'язітських кооператива, дир. Барш, о. Майорчак та селянин Семичин в Брошніва. Селянин Березинський, книговець кооператива „Сила“ в Голіні, якого заходами голонію побудувала кооперативна дім, подякував усім, що чимнебудь причинилися до будування кооперативного дому. Після того д-р Сохашний закрив свято і двохтисячна маса народу, відспівавши „Ще не вмерла“, розійшлася. Тогож дня в год. 8-й попов. відігнуто заходом кооп. „Сила“ драму „Вершини“. Свято поплинуло гарний спомин у присутніх. Треба налітати, а навіть знавати було св. щоб в найбільших роках кооперативні свята відбувалися все на селі. М. П.

Пам'ятаймо: Рідна Школа — це народний фортеця, це певний захист в добі пихотити!

Зі спорту.

„ЕКРАН“ — „Україна“.

В неділю, 13. листопада а год. 11. рано відбулися на площі „Сокола Ватка“ мачеті змагання між Л. К. С. „Екран“ і „Україною“. Буде не забути остана

нагода в цім сезоні побачити нашу чоловічу дружину в змаганнях з противником, який в біжучому році по побіді над „Спартою“ й іншими противниками здобув містечко першої ліги (другої групи). Вогунь 50 сот. і 1 зол.

Загальні Збори С. Т. „Україна“.

Чергові Запчайні Загальні Збори С. Т. „Україна“ відбулися в неділю, для 27. п. м. в год. 9.30 рано в авлі Академічного Дому, Супільного 21 з опім депним порядком: 1) Відкриття Зборів. 2) Вибір Президії. 3) Звіт а діяльності Вибір. 4) Звіт контрольної комісії. 5) Вибір нового Вибір і Контрольної Комісії. 6) Внесення та запити. Коли в означенім часі не з'явилися приписане статуту число членів, Збори відбулися того самого дня і в тім самім місці а год. 10.30 без огляду на число присутніх членів. — За Вибір: Д-р Юлій Савчак, голова. Ласовський Роман, секретар.

Конець атлетичних змагань.

Турнір атлетів з усього світа, який відбувався в селі польського „Сокола“ у Львові скінчився у вісторок 8. п. м. останніми змаганнями найсильніших борців Брилі зі Штерсом та Кавана зі Штеккером. В першій парі побіди великан Бриля, кинувши в 29. мінути брутального бельгійця Штерса. Друга пара будила від кількох днів велике заінтересування бо віденськ Каван і мистець Польщі Штеккер не мали досі відної невдачі. Каван побіди Штеккера на пункти в 70 мінути, на превелике невдоволення польської, а на радість життєвої публіки. Згідно а вислідом змагань оголошено чергу в нагородах. Першу нагороду дістає Каван, другу Штеккер, третю Бриля, четверту Штерс, а п'яту віденський жид Перелес.

Лист до Редакції.

Високоповажаний Пана Редакторе! Не відмовте помістити на сторінках Вашого часопису отього листа: Бувши секретар Закардонної Групи У. С. Д. Р. п. інж. Г. Чернуха, замешкавши у Франції, став співробітничати в органі українських „оменовеховців“ у Парижі „Українськ Вісти“. Цим він засвідчив, що ідеологічно розійшовся з партійною організацією, до якої раніше належав і фактично порвав з нею зв'язок. Отже інж. Г. Чернуха перестав бути членом Закардонної Групи У. С. Д. Р. П. і тому а його позитивну діяльність вона відповідати не може. За Закардонну Групу У. С. Д. Р. П. М. Галаган, І. Стасів.

Нові книжки і видання.

Книжки:

„Наш Світ“, альманах „Жиночі Доли“ з додатком календаря на 1928 рік. Накладом Редакції часопису „Жиноча Доля“. Коломия 1927. Альманах без календарної часті обіймає 216 сторін великої вісімки з численними ілюстраціями.

„Дніпро“, календар-альманах на 1928 рік. Накладом українського товариства допомоги емігрантам а Великої України. Львів 1927. Альманах без календарної часті обіймає 120 сторін великої вісімки.

„Збірник математично-природничолікарської секції Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові“. Том XXVI. Львів 1927. Стор. 214. форм. 8°.

„Віра правди!“ Сп. конгрегації для Східної Церкви і преосв. Владисла Йосифа. Кошиловському до відома. З нагоди відповіди Св. Конгрегації на скаргу перемиських громадян, оповіщеної а 3 числі „Перемиських Епархіальних Відомостей“. Написав Роман Гамчикевич. Перемишль 1927. Накладом автора. Стор. 24. форм. 8°.

Вальдемар Бонсальс: „Пчола Мая та її пригоди“ переклад з німецької мови Дмитро Вахняк. Ілюстрації зладив Св. Гордінський. Львів 1927. Наклад „Рідної Школи“. Стор. 144. форм. 8°.

ЖУРНАЛИ.

„СВІТ“, ч. 19—20, ілюстрований журнал. Зміст: М. Рудницький: Пост сучасної машини. О. Бабій: Поезія. І. Гаврилюк: Осінь. І. Волиць: Бориславські картини. Д. Ф. Чернявський: Доісторичне минуле України. І. Крижаневич: Гетьманські похорони. В. Сміжний: Гудуть, гудуть шалдї нагоняє. Р. Тагор: Писання, пер. І. Ставничий. Нові розказки в Египті. Вавилонська домовина. Д. Козій: Змагання з суайбою. Уго такий дядько Сем. Останній гетьман України. Звідкіля вийшов а Америці нігри? Забуті козацькі могили. Май Дніпрович: Вирок. Повітряна труба. Міжнародна кооперативна ви-

става. Тайна Кремля. Заїрята пророчання погоди. Нанкінська нежа. Нові книжки й журнали. Г. Еверс: Найгірша зрада (продовження). Веселий кутюк. Ілюстрації: Забуті козацькі могили, сїтка. С. М. О. Бабій Е. Золд. Бориславські картини (2 фотографії). М. Бутонич: Ілюстрації до Гоголя (2 ілюстр.). Підляшє, свїта. С. М. З Радиської України: Маневри червоної армії (2 фотографії). Боротьба тореадорів. Вуличне радіо. Тона Едісон. Регулятор вуличного руху. Отаман С. Петяюра П. Шварцбарт. Народний Дім в Хиролі. Лугене свято в Бережанах. Зєкраху. Спорт в Казірфорі. Повітряна труба а Ляшюму. Міжнародна кооперативна вистава в Стокгольмі (4 фотографії). На Філіппінах. Президент Ліберті Уїттон Сінглер. Відзначення Ліндберга. — Передплата 7 зол. на квартал. Адреса: „Світ“, Львів, Руська 3.

ОПОВІСТКИ.

Музична шкілька для дітей. З днем 15. листопада відкривається при Музичнім Інституті ім. М. Лисенка у Львові „Музична шкілька“ для дітей дошкільного віку (від 4—6 літ). Методою Пана Карпанте відповідаючи до дитячого віку подається початкові відомості з музики сольфеджіо в сполучі з ритмічною руханкою. Оплата вноситься 7 зол. місячно. Зголошення приймається в секретаріаті Муз. Т-ва ім. Лисенка вул. Шапкевича 5, щоденно від год. 3—6. 890 2—2

На „Рідну Школу“ зложили! Вп. Ольга і д-р Іван Кмішкевичі Львів 50 зол., Т-во „Провісник“ 50 зол. замість ліпца на допомову бл. п. Іларія Чапельського. — Жертвувачам склався щирю подяку Голонна Управа. 873

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ.

ГОДИННИК Ваш буде найліпше направлений а найбільшій годинникарській роботі Івана Зельтєнрайха, Львів, пл. Марійська 5. — З провінції просимо репарції присилати поштою. — Старомодні дамські годинники перероблюємо на ручні. 36 35—?

РУТИНОВАНОГО коңціпєнта пошуку негально. Адвокат Мудрецький в Чесанові. 877 3—3

ЖІНКА, що розуміється на кравецтві і сільським гасдістві пошукує негально місця у священика. Зголошення до Адміністрації під А. Б. 897 1-2

НАБИРАННЯ очок в панчохах і трикотажі а підроблення панчіх приймає Фірма „Мая“ вул. Писудського 27. 894

ДВІРСЬКЕ молодо законтракує на ділорічку доставу „Маслосоюзу“ Львів, Кошишська 1а. Купуємо також аську кількість гірського і липового меду. 895 1-5

КУРСИ торговельні І. Гірш-шпрунга, Личаківська 34 приймають аписи на новий п'ятимісячний курс торговельний. Окремий курс для абітурієнтів. Писання на машинах. Стенографія. Початок науки 15. п. м. 900 1-1

КУРС писання на машинах, система 10-ти пальців. 6 тижнів 20 зол. Вписи: Торговельні курси І. Гіршшпрунга, Личаківська 34. 900а 1-1

ОГолоШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст недуг легінів, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган

Львів, ГОРОДЕЦЬКА 4а.

858 Пересвітлення Рентгеном 5—24

Спеціаліст вен. і сїпрі. недуг **Д-р І. МУНД** 8. сек. від. і львів. шпітальні орд. від 8—10, 2—6, а неділі а 9—1. Львів, Аєвська 1, пл. Писудського (Вальсєв) тел. 48-01.

РЕВМАТИЗМ
НЕРВОВОЛІ, ІСХІЯС, ГОСТЕЦЬ, ВІЛЬ ГОЛОВНІ і тим подібні недомогання, швидко і певно усуває знає від 25 літ натирання під назвою
ІХТІОМЕНТОЛЬ
Численні, щоденно напливаючі признання і подяки.
ІХТІОМЕНТОЛЬ скрає до набуття.
НИСЛОКОМІЙ СКАЄДІ:
ХЕМІЧ А ЛІКАТОРІЯ АПТИКИ
М-ра ШИМОНА ЕДЕЛЬМАНА
а СД-ОП.

Скрити мужескі 14 кар. від зол. 12-00
Обручки шість 14 карат. від 9-00
Перстенці 14 кар. з прав. руб. від 7-00
893 тільки у шріблїна 1-3

С. А. РОШІЦ львів
Сихтєвська 16

По англійськи
навчїся а короткїм часї навчїше у
Проф. Harry Gruen'a
основника найновїшої і найліпшої методи.
Львів, вул. Рутєвського 16.
Цїна курсу 4—6 місяців вноситься 7 зол.
891 місячно. Зголосяи негально. 1-3

Позрі **ПОВІЛЬШУВАННЯ ФОТОГРАФІ**
на вимір 30×40 разом з оправою в цїні зол.
8-00 з дочисленням коштїв порта виконуюмо
Кооператива **ДІЯНА** з о. п.
Львів, Вольносць 12.

8 зол. ПЕРСТЕНЕЦЬ 8 зол.
а 14 карат. золота а рубїном тільки у
Б. ГРИНБЕРГА Сихтєвська 4.

ЛІКЕРИ зробити дома **ЛІКЕРИ**
може кождий
у 70 ріжних смаках **„STELLA“** а 70 ріжних смаках
до набуття в аптечнїх скляках.
Головний **В. І. МУШИНСЬКИЙ** а Перемишль, Галичина.
Для П. Т. кооператива і торговель відповідний опуст. 16—?

SAD OKRĘGOWY w SAMBORZE O. V.
dnia 1 października 1927.
Firm. 266/27 So. II. 31.

Zmiany i dodatki dotyczące zarządzeń
i rejestrze spółdzielni Firm spółdzielni.
Przy wpisanej do rejestru spółdzielni
firmie Gospodarkospołeczna spółka „Kupiec“
kooperatywa z obmeżeną porukoją wpisad
naieby.

„Na walnem zgrupowaniu dnia 31/10
1927 odbytem wybrało do zarządu Dra Te-
ofila Michajłowskiego w miejsce Lubomira
Danilowicza, а Dymitra Motynica w miejsce
Antoniego Zylawego“.

Dated wpisad: 5/10 1927. 890

Подяка.

За волю Сотворителя відійшла від ая на вічний супочок в дни 15. жовтня з. р. в 80 році свого трудячого життя наша найдорожча мати і бабця бл. п. **Антонина а Чапельських Філютовна**. В несеңню креста втрати найдорожчої особи, не лишили нас самих найгарніші люди, яким отрим пошуваємо до влзичного обвязку аложити найширшу подяку. В першій мірі дякуємо Вп. директору місцевой школи В. Кульчицькому, як його Високостойній дружині за великі труди понесені в часі важкої недуги покійної, як також в часі похорону. Дякуємо Вп. Отцям: сєвїт. А. Пеленському за провід а похоронах, дек. І. Голошкевичови, Ст. Івасковичи, Н. Матковському, Б. Охримовичови, Ів. Каратиському, О. Охримовичови, Р. Височанському, Ст. Метельському, які не жадували труду і прибули на похрон, щоб безкровними жертвами і молитвами супроводити покіну на вічний супочок. За прегарні й ровні розради й потих надгробні слова Вп. оо. сєв. Р. Височанському і Ст. Івасковичи дякуємо а глибокі наших сердець. Їхній склади-емо щирю подяку промислам, братствам а селянам села Угерська, які своєю численною участю а своїм прегарним хором причинилися до звеличання сумного обваду. Усім Вам хай Всевисий сторидіє нагородить.
РОДИНА.

Писипайте передипату!

РЕВМАТИЗМ
НЕРВОВОЛІ, ІСХІЯС, ГОСТЕЦЬ, ВІЛЬ ГОЛОВНІ і тим подібні недомогання, швидко і певно усуває знає від 25 літ натирання під назвою
ІХТІОМЕНТОЛЬ
Численні, щоденно напливаючі признання і подяки.
ІХТІОМЕНТОЛЬ скрає до набуття.
НИСЛОКОМІЙ СКАЄДІ:
ХЕМІЧ А ЛІКАТОРІЯ АПТИКИ
М-ра ШИМОНА ЕДЕЛЬМАНА
а СД-ОП.